

Pedagogisch Werkplan De Lieverdjes 2018

Team De Lieverdjes
01-01-2018

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Onze binnen en buitenruimte	4
VVE.....	6
KIJK!-kind volgsysteem.....	6
Inschrijving en plaatsing.....	8
Wennen.....	8
Pedagogisch handelen	9
Spelmateriaal en activiteiten.....	9
Diversiteit en meertaligheid.....	10
Groepsgrootte	11
Bijzondere gebeurtenissen voor een peuter.....	12
Verjaardag	12
Dagindeling	13
De kring	14
Spelen	14
Fruit eten en drinken	15
Zindelijkheid en verschonen	15
Afscheid nemen aan het begin of eind van de ochtend	15
Regels en afspraken	16
Ouderbetrokkenheid	17
De speelzaal in de wijk en samenwerking met anderen.....	18

Inleiding

Welkom bij het pedagogisch werkplan van Peuterspeelzaal de Lieverdjes.

Wij maken deel uit van de welzijnsstichting Haarlem Effect.

Met dit werkplan geven we invulling aan het algemene pedagogisch beleid van de peuterspeelzalen van Haarlem Effect. Dit plan is te vinden op de website van Haarlem Effect.

We willen graag een beeld schetsen van wie wij zijn, hoe we in de praktijk invulling geven aan genoemde pedagogische doelen en wat er kenmerkend is voor de sfeer en werkwijze op onze peuterspeelzaal. Verder willen we u graag vertellen hoe wij de peuters en ouders zien, welke rol wij hebben en wat u van ons kunt verwachten.

We leggen de link met de opvoedingsdoelen zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan.

Doelen:

Het bieden van...:

voldoende (emotionele) veiligheid aan het kind

1. gelegenheid tot het ontwikkelen van de persoonlijke competentie van het kind
2. gelegenheid tot het ontwikkelen van de sociale competenties van het kind
3. gelegenheid om zich waarden en normen, de cultuur van onze samenleving eigen te maken

In het werkplan staat beschreven hoe we onze pedagogische uitgangspunten in de praktijk brengen. Zo komen de pedagogische middelen aan bod: de peuterleiding-kind interactie, de groep, de binnen- en buitenruimte, de activiteiten en het spelmateriaal. Maar ook de meer praktische zaken zoals inschrijving, plaatsing en de dagindeling komen aan bod.

We hopen dat jullie het plan met plezier lezen en vertrouwen krijgen in de bijzondere tijd die jullie peuter bij ons, de Lieverdjes, tegemoet kan gaan.

Wie weet tot ziens en bij vragen/opmerkingen kunt u altijd contact met ons opnemen via Lieverdjes@haarlemeffect.nl of telefonisch op nummer 023-5450732 tijdens de ochtenden.

Tatja Hatt, Roanne Troeman en Isabelle van Aanholt

Algemeen

Peuterspeelzaal de Lieverdjes.

Wij hebben een warme, uitdagende ruimte, gelegen in de onderste verdieping van de Veronica-Jenaplanschool aan de Antoniestraat in Haarlem.

We zijn vijf ochtenden per week geopend van 8:30 u tot 12:00 u.

We werken met twee vaste, gediplomeerde leidsters per dag en vaak ook met een vrijwilligster of stagiaire die ons versterken.

Veel kinderen hebben een broertje of zusje op de school, maar ook kinderen met andere school-plannen vinden al sinds lange tijd een fijne peuterplek bij ons voor een of meerdere jaren.

We hebben een relatief kleine groep van maximaal 12 kinderen en in verband met het aantal vierkante meters blijft dat ook zo.

We werken veelal themagericht. Voor een deel met behulp van een VVE programma Uk en Puk, maar deels geven we daar zelf invulling aan en/of spelen we in op wat er in de groep leeft.

Bij de Lieverdjes kun je als peuter spelend leren en lerend spelen. Vooral van en met de andere kinderen! De juffies proberen de kinderen uit te dagen in spel, samenspel, en op de verschillende gebieden waarop een kind zich razendsnel ontwikkelt in de turbulente peuterperiode. Wij scheppen (mede met de andere kinderen) de voorwaarden waarbinnen de peuters zichzelf kunnen ontwikkelen zonder teveel nadruk op wie ze moeten worden, maar vanuit wie ze zijn. Dat is goed, je bent welkom zoals je bent. Dit geldt natuurlijk ook voor de ouders.

Van daaruit maken we contact, helpen we de peuters te groeien binnen hun mogelijkheden en interesses. Daarvoor moet je je veilig voelen, dat is bij ons dan ook het eerste doel: Zorgen dat we de kinderen zien, leren kennen en erkennen zodat ze zich thuis gaan voelen, pas dan kunnen ze hun ruimte gaan innemen en hun wereldreis door onze peutergroep gaan bewandelen.

Peuters nemen dagelijks fruit en drinken, liefst water, mee en een luier en doekjes en schone reservekleding i.v.m eventuele ongelukjes. Het is fijn als fruitbakjes en bekers, evenals tassen voorzien zijn van naam.

Onze binnen en buitenruimte

De lieverdjes heeft een leuke, speels ingedeelde binnenruimte. Weliswaar niet heel groot maar praktisch ingedeeld zodat er voldoende ruimte is voor verschillende soorten spel.

We hebben verschillende speelhoeken ingericht maar zijn ook zeker flexibel in de behoefte van peuters om te transporteren en experimenteren met het spelmateriaal.

De huishoek/huisjes

De huishoek heeft kasteelmuren, een balkonnetje en een echte deur waardoor je naar binnen kan. Er hangt een lamp die aan kan, er is een fornuisje een kastje voor allerlei etenswaren/kookspullen en poppenkleden met attributen. Ook staat er een poppenbedje en poppenstoeltje waardoor het fantasiespel de vrije ruimte krijgt en voldoende impulsen. Er hangt een rek met verkleedkleden en hoeden en er staan verkleedschoenen. Ook is er een grote spiegel zodat je kan zien hoe je er uitziet.

Naast de huishoek is een tussenklimhuis met onderhuis en een bovenhuis waar je middels een hele lange trap komt en waar je lekker even met je vriendjes onder elkaar kunt zijn, zonder juffenogen. Verder is er een heuse ballenfabrieksbus. Daar gooi je van bovenaf ballen in en hoe groot is de verassing als die er beneden in het ballenbakje ook weer uit komen!

De lees- en auto/treinhoek

We hebben een leeshoek met bankje waar je als peuter heerlijk met de juf of ouder/verzorger kunt zitten lezen en/of kletsen. Erop stoeien of spelen met de andere peuters kan natuurlijk ook! Ook een echt peuter leesmeubel met plek voor boekjes die je zelf mag pakken en lezen hoort bij ons interieur.

Verder hebben we nog een auto/trein hoek met houten garage en keur aan verschillende autootjes en een houten treinbaan. Hier kun je je verkeer/vervoershart heerlijk ophalen.

De bouwhoek

De bouwhoek leent zich om rustig met verschillende soorten bouw materiaal te spelen, leren en ontdekken. We hebben duplo, nopper en houten regenboogbouw materiaal waar je heel veel eigen creativiteit en fantasie in kwijt kunt, alsook je technisch inzicht en ontluikende rekentalent in kan ontwikkelen.

We schilderen en tekenen veel en willen daarvoor een schilderhoek gaan creëren waardoor de kinderen stand kunnen tekenen en schilderen. Dit biedt mogelijkheden voor de kinderen om hun groot- motorische mogelijkheden op het gebied van vormgeven op papier te kunnen gaan verkennen.

We hebben twee vormen/voel borden waarbij de motoriek en de sens motoriek spontaan aan bod komen, vooral ook veel plezier met je hand/arm/schouder en ogen de vormen van de vlinder of de eerste 5 cijfers aan den lijve te verkennen.

Op de gang hebben we een kleine peuter wc en een grote wc, met opstapje. Verder is daar ook een commode met een trapje waar de kinderen (met toezicht) zelf op kunnen klimmen als ze verschoond moeten worden.

Onze Buitenruimte

We maken gebruik van het grote speelplein van de Veronica-Jenaplanschool.

We hebben hierover afspraken gemaakt en kunnen elke dag in ieder geval een half uur buiten spelen. Het plein heeft een groot speeltoestel met veel klim/klautermogelijkheden en een glijbaan. Verder is er een gemetselde berg die zich langwerpig over een deel van het plein uitspreidt en voor de nodige groot-motorische uitdaging zorgt.

Er zijn vier zandbakken die afgedekt zijn en dus kattenpoep-vrij. Deels liggen die in de schaduw zodat de kinderen ook bij heel warm en zonnig weer veilig met zand kunnen spelen. We hebben een draagbare watertafel die we bij mooi weer buiten zetten met water.

In de opbergkast van de peuters buiten kunnen we onze 4 goed loopfietsen in verschillende maten prima opruimen. Ook hebben we 3 mooie rode loopauto's, twee steppen, het nodige zand en watermateriaal en twee bezems.

Genoeg materiaal voor het ontwikkelen van de groot- en klein motorische en ontwikkeling, sens motoriek, fantasiespel, samenspel en andere uitdagingen in het leven van een nieuwsgierige peuter. Soms spelen we even samen op het plein met een kleutergroep, een mooie gelegenheid om alvast te oefenen met het samenspelen met wat oudere kinderen en eventueel toekomstige groepsgenootjes of ex-peutervriendjes.

Bij slecht weer maken we regelmatig gebruik van de gymzaal van school die aan de gang naast de speelzaal gelegen is. Daar gebruiken we de banken, ballen in alle maten, evenwichtsmateriaal en nog veel meer. Daar krijgen de kinderen ook alle ruimte en hebben veel bewegingsvrijheid.

VVE

Haarlem Effect vindt dat iedereen ertoe doet. Dit komt ook tot uitdrukking in de visie op de voorschoolse educatie. Elk kind en zijn of haar ouder is welkom en zal begeleiding krijgen die bij hen past. Kinderen en ouders worden op hun eigen niveau aangesproken en wanneer er ondersteuning nodig is weten de leidsters de weg te wijzen hier naar toe. Bijvoorbeeld laaggeletterde ouders de weg wijzen naar de bibliotheek en hun hiervoor specifieke aanbod. Of ondersteuning bij opvoedvraagstukken.

De leidsters van onze speelzaal zijn in opleiding om het VVE-programma uit te voeren. VVE is ontstaan als taalstimuleringsprogramma. De huidige programma's besteden aandacht aan alle ontwikkelingsgebieden. Het programma waar Haarlem Effect mee werkt is Uk & Puk. Uk & Puk zit boordevol activiteiten die de ontwikkeling van de peuters stimuleert op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling. Deze activiteiten worden per thema gepland en alle kinderen doen hier aan mee. Naast de activiteiten die het programma biedt zullen de leidsters op een creatieve manier activiteiten bedenken. Dit omdat het leuk is maar vaak ook om aan de behoeften van de kinderen tegemoet te komen.

KIJK!-kind volgsysteem

Haarlem Effect werkt sinds 2015 met het KIIK! observatiesysteem. Ook op De Lieverdjes gebruiken we KIIK! om observaties van de kinderen in te noteren. Hiermee willen we bewuster kijken naar de ontwikkeling van de peuters en eventueel opmerken wanneer er sprake moet zijn van vroege signalering. Wanneer er blijkt dat een kind extra ondersteuning nodig heeft op welk ontwikkelingsgebied dan ook, kan er een passend aanbod geboden worden. KIIK! hanteert 6 maanden voor of achter lopen op de kalenderleeftijd, als criterium voor extra ondersteuning. Bij zorgen over de ontwikkeling van een kind, wordt er overlegd met de ouders en treedt het zorgprotocol in werking. Dit kan variëren van afspraken maken met ouders over extra ondersteuning, tot overleg met het JGZ of andere externen. Meestal betreft het een gewone variatie in de ontwikkeling van de peuter. Er wordt twee keer per peuterperiode geregistreerd Peuters die meer dan een dagdeel per week komen, en in ieder geval een jaar bij ons zijn komen in aanmerking voor KIIK! Dagelijks noteren de leidsters een kleine observatie van elk kind in een bepaald ontwikkelingsgebied. Wanneer een kind vanaf zijn tweede jaar de peuterspeelzaal bezoekt wordt hier twee keer een registratie van gemaakt. Wanneer het kind vanaf zijn derde jaar bij ons is, is dat 1 keer. Dit is een overzicht van de ontwikkeling tot nu toe. Deze registratie en vaak ook de observatiemomenten, worden met de ouders besproken. Wanneer er een ontwikkelings- voorsprong of –achterstand van meer dan 6 maanden gezien wordt, zal er voor dit kind apart extra activiteiten geboden worden op het eigen niveau zo goed als mogelijk binnen het programma. Dit aanbod op eigen niveau begint zodra er een voorsprong of achterstand geconstateerd wordt (kan ook voor een registratie zijn) en word 3 maandelijks geëvalueerd en aangepast.

Kijk! biedt een doorgaande lijn naar de basisschool, indien de school ook met het programma werkt. Het programma begint op de peuterspeelzaal en loopt dan door in de groepen 1 en 2 van de basisschool.

Overdracht naar school: Onze zaal heeft contact met diverse scholen en draagt de kinderen aan deze scholen over via de Kleine Eigenwijzer. Dit is een digitaal overdrachtsformulier wat Haarlem-breed gebruikt wordt. Dit formulier wordt in het afrondend gesprek, wanneer het kind naar de basisschool gaat, samen met de ouders ingevuld en gemaïld naar de basisschool waar het kind ingeschreven staat. Als bijlage wordt de KIIK!-registratie bijgevoegd. Met de Veronica school is er een warme overdracht en met andere scholen indien gewenst. Dit altijd in overleg met- en met goedkeuring van de ouders.

Inschrijving en plaatsing

Voor kennismaking nodigen we de ouders altijd uit om even langs te komen. Ze kunnen de ruimte zien, ons leren kennen én op deze wijze de sfeer alvast een beetje proeven. We vertellen dan kort iets over de peuterspeelzaal, bv: wie er werken, de dagindeling, het VVE programma, wat ouders mee moeten nemen (fruit, drinken, verschooning).

De inschrijving vindt digitaal plaats op de website van Haarlem Effect. De wachtlijst en plaatsing is in het beheer van de plaatsingsmedewerker van Haarlem Effect. Een paar weken voordat het kind geplaatst kan worden, wordt er met de ouder contact opgenomen door een medewerker van de planning van Haarlem Effect, middels een mail om de plaatsingsdatum én -dagen door te geven. Een leidster van de Lieverdjes neemt ook contact op middels een mailtje en stelt een tijdstip en dag voor om het intake gesprek te komen doen en natuurlijk voor nadere kennismaking. Ouders kunnen er rekening mee houden dat ze zeker 2 tot 4 dagen vrij houden in verband met het wennen van hun peuter op de speelzaal.

Wennen

Intake

Voor het intake gesprek komt het kind op de groep samen met de ouders/verzorgers. Een van de leidsters maakt tijd en ruimte vrij om uitgebreid kennis te maken met het kind en ouders/verzorgers. Daarbij worden ook de gegevens gecontroleerd en bijzonderheden besproken. We vinden het belangrijk dat zowel kind, ouders/verzorger en de leidsters op deze manier vertrouwd met elkaar kunnen raken. Verder komen er praktische zaken als de wenperiode en wat neem je zoal mee aan bod.

Wenperiode

De eerste keer komt het kind met zijn ouder/verzorger rond 9.00u, omdat de meeste ouders dan al zijn vertrokken en het een rustig moment is. De ouder blijft er een half uur bij om samen even vertrouwd te raken met de groep. Er wordt afscheid genomen en de leidster zwaait samen met het kind bijvoorbeeld de ouder nog even uit. Na een uurtje komt de ouder dan terug. De tweede dag blijft de ouder even en gaat dan voor een wat langere tijd weg. De derde en vierde dag breiden we de tijd uit dat het kind bij ons op de groep is.

Vaak raden we ook aan om een vertrouwd doekje of knuffel mee te geven om zo de overgang van thuis naar de speelzaal wat makkelijker te laten verlopen.

Afhankelijk van de behoeftes van het kind en hoe snel het kind zich bij ons vertrouwd gaat voelen, kan het wenproces langer of korter duren. In deze periode hebben we dagelijks wat uitgebreider contact met de ouders bij het brengen en halen van het kind.

Pedagogisch handelen

Zoals u in ons algemene pedagogisch beleid kunt lezen, werken wij volgens de methode Positief Opvoeden (volgens Triple P). Wij willen dat de peuters hun eigen talenten leren kennen en benutten; dat ze vertrouwen krijgen in hun eigen kunnen door ze aan te moedigen en complimentjes te geven. We geven een alternatief voor het gedrag wat we niet willen zien. "Keihard rennen doen we buiten", "de handjes heb je niet nodig om iets duidelijk te maken, je hebt een mondje om te zeggen dat je iets niet wil". In onze communicatie proberen we veel nadruk te leggen op het "positieve".

Dit geldt voor alle vormen van communicatie:

- kind-kind
- kind-spel
- kind-leidster

We doen dat onder meer door complimentjes te geven en het eigen zijn te bevorderen.

Met de ouders houden we gesprekjes als ze een "probleem" willen bespreken. Daar kunnen we dan de tipsheets van Triple P bij gebruiken om de ouders te helpen. We stimuleren de peuters om hun problemen "zelf op te lossen". We horen de probleempjes aan, weerkaatsen het en we praten over de gevoelens maar ook over de gevoelens van de ander. Bij hardhandige ruzie grijpen we in. We belonen bij "zelf" oplossen.

Wij hebben een open houding naar iedereen. Wij gaan in op opmerkingen over andere culturen of samenlevingsvormen en vertellen verhalen uit andere culturen. We nodigen ouders uit om bijvoorbeeld met het zomerfeest of tijdens het thema: "Eet smakelijk" een hapje uit hun eigen cultuur te bereiden en de kinderen ook met heerlijks uit andere contreien kennis te laten maken.

Spelmateriaal en activiteiten

Bij de Lieverdjes hebben we een grote hoeveelheid aan spel- en ontwikkelingsmateriaal. Dit hebben we geordend in bakken voorzien van een foto van het betreffende materiaal. Alles heeft zoveel mogelijk een vaste plek en kinderen kennen die ook omdat we daar ook aandacht aan besteden tijdens het opruimen. De kinderen mogen zelf materiaal kiezen maar we

stimuleren ook dat kinderen divers materiaal kiezen. We letten erop dat het overzichtelijk blijft en vragen het kind eerst het spel op te ruimen waar ze eerder mee bezig waren.

Dagelijks bieden we een activiteit aan. Dit kan in het kader van het thema zijn of naar behoefte van het kind of een groep kinderen.

Ook zingen en muziek maken zijn onderdeel van onze activiteiten. Bij verjaardagen mag de jarige kiezen of hij/zij feest wil met- of zonder instrumenten en welke liedjes we zullen zingen. We zingen bij de overgang van de ene dagactiviteit naar de andere. Zo is er een opruim-lied, een eet-lied, een kring-lied een kom-maar-in-de-kring-lied en heel veel verjaardag liedjes en twee afscheidsliedjes. Verder hebben we een liedjes-does met daarin voorwerpen die refereren aan een voor de kinderen vaak bekend liedje. De peuters kiezen daarbij om de beurt een voorwerp en dat betreffende liedje zingen we dan. In het kader van de thema's zingen we ook vaak in de kring liedjes die daarbij aansluiten. Vaak 1 lied per week zodat de kinderen zich het lied (op eigen niveau) eigen kunnen maken. Verder doen we veel kring-doe-spelletjes zoals "de zevensprong" en "hoofd-schouders-knie en teen".

Diversiteit en meertaligheid

Diversiteit

Op de peuterspeelzaal komen kinderen met verschillende achtergrond, zowel qua land van herkomst (van ouders), samenlevingsvorm, levensbeschouwing, gezondheid als ook qua waarden en normen.

Er komen autochtone kinderen én allochtone kinderen; er zijn kinderen met twee ouders en kinderen die met één ouder wonen; kinderen die wonen bij twee moeders of vaders maar soms ook bij opa en oma. Kinderen hebben gezonde ouders, maar soms is er ook sprake van een ernstig ziek familielid of een handicap. Kortom: heel divers. In feite is de peuterspeelzaal een afspiegeling van de maatschappij, bij ons in ieder geval van de buurt waarin de peuterspeelzaal ligt.

Wij willen dat alle peuters, ongeacht hun achtergrond, zich thuis voelen bij ons. Dit wordt vergroot als er sprake is van herkenning, bijvoorbeeld door de inrichting en aankleding, speelgoed, posters, muziek of boekjes.

Meertaligheid

Er zijn kinderen die als ze op de peuterspeelzaal komen geen Nederlands spreken omdat hun ouders een andere moedertaal hebben. Deze kinderen groeien meertalig op.

Een goede beheersing van de moedertaal legt een goede basis voor het leren beheersen van de Nederlandse taal. Ouders worden gestimuleerd veel met hun kind te praten in de taal die ze goed beheersen; dit is veelal hun moedertaal.

Op de peuterspeelzaal is veel aandacht voor de taalontwikkeling. Er wordt voorgelezen, gepraat en gezongen. De peuterleiding praat Nederlands met de kinderen. Soms is het nodig een kind even in de eigen taal te woord te staan, bijvoorbeeld als het kind erg verdrietig is (dit kan uiteraard alleen als de peuterleiding de taal beheerst).

De kinderen worden gestimuleerd ook samen zoveel mogelijk te praten. De peuterleiding maakt hierbij op natuurlijke wijze de koppeling naar de Nederlandse taal.

Het is belangrijk dat de ouders en de peuterleiding weten van elkaar hoe ze omgaan met de taalontwikkeling van het kind, hierover ideeën uitwisselen en afspraken maken. In onze brochure "Meertalig opvoeden van peuters"¹ staat beschreven hoe op de peuterspeelzalen van Haarlem Effect wordt omgegaan met peuters die een anderstalige achtergrond hebben. Ook staan er tips in voor ouders.

Groepsgrootte

Binnen de peuterspeelzalen hanteren wij de normen zoals vastgelegd in de Wet Kinderopvang en de overgangsverordening voor het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Haarlem. Dit houdt in dat op De Lieverdjes maximaal 12 peuters geplaatst zijn en dat deze op de speelzaal begeleid worden door twee beroepskrachten.

Bij uitstapjes of feestjes kan meer assistentie gewenst zijn. Op het moment dat de peuterleiding incidenteel wordt geassisteerd door niet structureel ingezette personen (zoals ouders), krijgen deze personen een duidelijke instructie van de peuterleiding en vallen zij onder hun eindverantwoordelijkheid.

Men staat nooit alleen op de groep. Mocht er een noodgeval zijn en valt een van de leidsters uit, dan is de assistent-manager peuterspeelzalen de achterwacht en in geval van nood, binnen 15 minuten aanwezig. Zij is gediplomeerd, heeft een VOG en een VVE- certificaat

Bijzondere gebeurtenissen voor een peuter

Verjaardag

De verjaardag is voor een peuter een groot feest en zo vieren we het ook!! We maken een bijzondere feestmuts, v a a k naar wens van de jarige. We hangen vlaggetjes op en om 11.00 uur gaan we samen met de ouders en soms ook oma's en opa's de verjaardag vieren. De peuters gaan dan aan tafel zitten met de jarige. Dan mag de jarige een aantal treinwagonnetjes uitkiezen, zoveel wagonnetjes als het kind oud wordt, en steekt juf de kaarsjes aan terwijl het verhaal van de geboorte en het groter groeien van "Pietje" wordt verteld. De jarige mag de kaarsjes uitblazen en dan wordt er gezongen. Dan krijgt de jarige een cadeautje. T o t s l o t mag de peuter trakteren.

Feesten

Naast de verjaardagen vieren we ook de traditionele feesten zoals Pasen, St-Maarten, Sinterklaas en Kerst en onze jaarlijkse afsluiting van het jaar het Zomerfeest.

Met Kerst geven we meestal een kerstbrunch voor de kinderen en kunnen de ouders later aanschuiven voor een kopje thee/ koffie en iets lekkers erbij. In de laatste school/peuterweek proberen we aan het eind van het schooljaar dit met een zomerfeest af te sluiten. Samen met de ouders kijken we onder het genot van eten en drinken natuurlijk ook spelletjes voor onze peuters terug op het schooljaar.

Afscheid

We nemen afscheid van een peuter omdat het naar de basisschool gaat en (bijna) 4 jaar is geworden of als het gaat verhuizen. En daar maken we een feestje van, want goed afscheid nemen is belangrijk. Voor het kind wordt een belangrijke periode afgesloten, en voor de andere peuters wordt het duidelijk dat het kind niet meer terugkomt op de peuterzaal. Om 11.00 uur vieren we in de kring samen met de ouders de laatste peuterdag. Als het kind al jarig is geweest of kort daarop jarig dan is het een dubbelfeestje: verjaardag en afscheid. De peuter vertelt aan ons naar welke basisschool het gaat en hoe de nieuwe juf/meester heet. En wij geven dan ons afscheidscadeau, een prentenboek met een persoonlijk woordje erin en ze mogen een (geluk)edelsteentje uitkiezen uit onze mini-schatkist.. Daarna mag de "kleuter" trakteren en zwaaien we hem/haar uit.

Een ochtend op de zaal

Dagindeling

Structuur is belangrijk voor kinderen, daarom hanteren wij het volgende programma:

8.15 uur: Vorbereidingstijd

De leidsters zijn aanwezig om de ochtend door te nemen en elkaar bij te praten en materialen klaar te zetten.

8.30 uur: Peuters worden gebracht

De peuters worden gebracht en mogen samen met de ouder een puzzeltje maken, boekje lezen of vrij gaan spelen.

9.00 uur: Afscheid nemen van ouders

Het is tijd om naar de ouders te zwaaien, alleen of samen met de leidsters.

9.15 uur: Kring

We gaan samen in de kring voor de dagopening en bespreking van de dagindeling.

9.30/9.45 uur: Activiteit en vrij spel

De juiste tijd voor een knutsel- of andere activiteit met de hele groep of in een kleiner groepje. Ook is er tijd om vrij te gaan spelen.

10.30 uur: Samen opruimen

We gaan samen met de peuters opruimen. Alle peuters krijgen een taakje.

10.45 uur: Aan tafel , fruit eten en drinken

Schoenen aantrekken en tijd om aan tafel te gaan. We geven elkaar een hand en zingen ons eetlied. Tijdens het fruit eten wordt er veelal een boek voorgelezen, meestal het boek dat we die hele week lezen en dat goed aansluit bij het thema.

11.15 uur: Plassen/verschonen/jassen

We gaan naar de wc-tjes voor een plas of voor verschoning indien nodig. Poepluiers worden natuurlijk meteen verschoond zodra geconstateerd. De kinderen helpen bij het inpakken van hun tas en trekken zoveel mogelijk zelf hun jas aan. Wij leren ze deze gemakkelijke manier. Daarna gaan we naar buiten. Alleen bij extreem weer blijven we weleens binnen of als er geen tijd meer is na een feestje bijvoorbeeld.

11.30/45-12.00 uur: Buiten spelen en ophalen van de kinderen

Iedereen wordt weer opgehaald, meestal buiten. Met de ouders wordt nog kort besproken hoe de ochtend is verlopen (overdracht). Als iedereen is vertrokken bespreken de leidsters samen de ochtend na en ruimen ze de laatste dingen op.

De kring

Elke ochtend, als we gezwaaid hebben naar de ouders komen de kinderen en de leidsters samen in de kring voor de dagopening. We zingen het "Goedemorgen lied", bespreken de dagkaarten, introduceren de activiteiten en thema van de ochtend en tellen we met de kinderen. Ook oefenen we de namen regelmatig, zeker als er nieuwe kinderen zijn. Vaak sluiten we de kring af met een lied of een spel, afhankelijk van de concentratievermogen en betrokkenheid van de kinderen. Regelmatig staat deze kringactiviteit ook in het teken van het thema.

Spelen

Na de kring is het moment voor vrijspelen en de geplande activiteiten zij het één op één, in een kleine groep of met de hele groep. De activiteiten zijn vrijblijvend, dus kunnen de kinderen zelf bepalen of ze meedoen of niet. We motiveren we de kinderen. Ook wanneer zij vaak voor hetzelfde kiezen proberen we ze uit te nodigen, te interesseren van andersoortige activiteiten. Soms spelen de leidsters/ vrijwilliger/ stagiaire even met de kinderen om het spel op gang te brengen en contact te hebben met de kinderen.

Opruimen

De leidsters stimuleren de peuters om te helpen bij het opruimen. Iedere peuter krijgt een opdracht om iets op te ruimen. Het is leuk om te zien hoe sommige peuters heel graag helpen met opruimen, maar ook hoe de peuters die niet zo graag helpen gestimuleerd worden mee te doen en het uiteindelijk meestal met plezier doen!

Fruit eten en drinken

Het eten en drinken doen we aan de grote tafel. De peuters nemen zelf hun fruit en drinken mee. De leidsters kiezen 2 peuters die het fruit en drinken mogen verdelen. Zo leren ze steeds opnieuw de namen van elkaar en eventueel nieuwe peuters. Dit is ook het moment dat we, naast het voorlezen van een boek, gesprekjes hebben met de hele groep, of soms met kleinere groepjes. Soms mogen er drie kinderen aan “de kleine tafel” zitten. De huishoek tafel wordt erbij gehaald en er wordt een kleedje op gelegd en dan mogen deze drie zelfstandig met elkaar eten. Dit is zeer gewild en bevordert het gevoel van zelfstandigheid en authenticiteit.

Zindelijkheid en verschonen

De kinderen die zindelijk zijn, geven zelf aan wanneer ze naar de wc moeten en we hebben ook een “vast” moment voor het verschonen/plassen (na het eten/drinken). We nemen de peuters die zindelijk zijn en de peuters die bezig zijn met zindelijk worden (en vaak nieuwsgierig zijn hoe dit nou gaat) mee naar het peutertoiletje. Daar plassen ze om de beurt en wassen ze hun handen. Ook verschonen we op de aankleedtafel de kinderen die een luier dragen indien nodig.

Wij ondersteunen de zindelijkheidstraining als de ouder aangeeft dat ze er thuis ook mee bezig zijn. Ouders nemen zelf een luier mee en doekjes. Maar voor noodgevallen hebben we natuurlijk altijd een luier of verschoning achter de hand.

Afscheid nemen aan het begin of eind van de ochtend

We vinden het belangrijk dat er goed en duidelijk afscheid wordt genomen. De ene ouder neemt afscheid met een kus en een zwaai, de ander trekt nog een paar rare bekken voor het raam, een ander gaat alle ramen af, sommigen staan op de “zwaai-kruk”, zo heeft ieder zijn eigen manier. En voor de peuter die het dan toch nog moeilijk heeft is er altijd even een plekje op de schoot van de juf . Bij het afhalen is het fijn voor ons als de peuter eventjes gedag komt zeggen want dan kunnen we de dag goed afsluiten. Het halen en brengen is ook het moment waarop overdracht van ouder naar leidster (vice versa) gedaan wordt. Het is bijvoorbeeld voor de juffies goed te weten als een kind niet zo lekker is of als er thuis iets heeft gepeeld wat effect op het kind kan hebben. Ook kan de ouder vertellen of iemand anders de peuter komt afhalen. We willen ofwel die persoon ontmoet hebben, een foto en in ieder geval een omschrijving voordat we het kind meegeven.

Regels en afspraken

Op de peuterspeelzaal hebben we regels, afspraken en gewoonten, die we de ouders vertellen bij de intake én tijdens de eerste keren dat zij hun kind komen brengen. De kinderen leren we de regels door ze uit te leggen, door hen te corrigeren als dat nodig is en natuurlijk door zelf het goede voorbeeld te geven.

Enkele van onze afspraken die we met ouders maken, zijn bv:

- Ouders moeten bereikbaar zijn via een telefoonnummer. Van vaste oppassen en au-pairs krijgen wij ook een telefoonnummer. Als een kind ziek wordt op de peuterspeelzaal, bellen wij de ouders op voor overleg. Meestal wordt het kind dan opgehaald.
- Als een kind niet komt (bv ziek of met vakantie) dan geven de ouders dit door. Als het kind gehaald wordt door iemand anders, dan geeft de ouder dit van tevoren door. Anders geven we het kind niet mee. Oppassen en au-pairs worden eerst aan ons voorgesteld.
- Kinderen mogen hun eigen speelgoed meenemen. Maar als het niet goed lukt om het te delen, dan bewonderen we het en leggen we het op de kast of in de tas van het kind.
- Het kind zegt de leidster altijd gedag, dan weten we dat het kind naar huis is.

Regels voor de kinderen zijn bv:

- we lopen rustig in de zaal
- we praten zachtjes
- we houden onze handjes en voetjes bij ons
- Ander speelgoed dan ballen, blijft beneden, mag niet in het bovenhuis.

In de kring kun je de regels bespreken, bijvoorbeeld naar aanleiding van een boekje of een voorbeeld wat net gebeurd is. We leggen dan ook uit waarom we deze regel hebben, of waarom iets niet mag.

Ouderbetrokkenheid

We vinden het fijn als de ouders betrokken zijn bij de peuterspeelzaal. 'S Ochtens is het prettig als ze de tijd nemen om even te acclimatiseren met hun peuter en even een praatje te maken met een van de juffen. Dit maakt het afscheid voor de kinderen over het algemeen gemakkelijker. Bij een verjaardag, een afscheid en met kerst en het zomerfeest nodigen we de ouders uit om dit met de kinderen te komen vieren. We hebben een ouderraad, van de peuterspeelzalen van Haarlem Effect waar 1 of 2 ouders van de Lieverdjes aan deelnemen. Ouders helpen soms bij een bijzondere activiteit, zoals een uitsapje naar de bibliotheek, kinderboerderij of in het kader van bijvoorbeeld thema vervoer, naar het station. We vinden het ook leuk in overleg met de ouders een thema-avond te organiseren. Over peuterpuberteit, zindelijkheid, of een dag bij de Lieverdjes.

Verder maken wij voor elk thema een nieuwsbrief voor de ouders over het komende thema, ook inhoudelijk ingaand op waar we aan werken, welke kinderen er afscheid hebben genomen en wie we mogen verwelkomen, nieuwtjes en bijvoorbeeld nog even een herhaling van komende vrije dagen en vakanties. Deze nieuwsbrief ontvangen de ouders via de mail. Op de deur hangt een papieren versie. Aan het einde van elk thema trachten we een stukje in de nieuwsbrief van de school te schrijven. Hierin kijken we terug op een thema en wordt beschreven wat er zoal leeft op de groep, vaak aangevuld met een paar foto's.

Wij hebben een app-dag groep. Zo is er voor elke dag van de week een app-groep waar een van de ouders/verzorgers in staat. (Indien gewenst). En dat van alle kinderen die er op die dag komen. De leidsters proberen elke dag een paar foto's te maken van wat er gebeurd op de groep. Foto's/beelden zeggen soms meer dan woorden. We schrijven er kort bij welke activiteiten de kinderen hebben gedaan, welke liedjes er zijn gezongen en/of welk boekje er is gelezen. Zo kunnen de ouders kort op de werkelijke belevenissen van het kind inspelen op wat er misschien wel leeft bij de peuter. Op deze manier wordt de overgang van peuterspeelzaal naar thuis en andersom kleiner. De foto's zijn bedoeld voor privégebruik en niet bedoeld voor sociale media, zeker niet wanneer er andere kinderen op staan. Dit leggen we alle ouders voor bij het intakegesprek.

Onze organisatie Haarlem Effect heeft een ouderadviesraad. Hierin zitten één of meerdere ouders van (bijna) elke peuterspeelzaal (totaal acht zalen). Vier tot vijf keer per jaar komt de ouderadviesraad bij elkaar. Graag zouden wij willen dat één van onze ouders zitting heeft in deze ouderraad zodat diegene mee kan denken over het beleid van Haarlem Effect. Van onze zal zitten er momenteel 2 ouders in de ouderadviesraad.

Wanneer er geen ouders van onze zaal deelnemen aan de ouderadviesraad gebruiken wij de alternatieve ouderraad pleeging. Dit houdt in dat wij alle ouders via mail op hoogte stellen van

wijzigingen, aanpassingen of veranderingen die betrekking hebben op de zaal. Bijvoorbeeld het toesturen van nieuwe beleidsplannen en werkplan, veranderingen in prijswijzigingen of openingstijden.

Verder zijn alle beleidsplannen ter inzage op onze zaal aanwezig of op de website van Haarlem Effect.

De speelzaal in de wijk en samenwerking met anderen

Onze peuterspeelzaal zit in de Veronica Jenaplanschool. We hebben regelmatig overleg over het gebruik van de ruimte(s). Ook maken de peuters regelmatig een uitstapje door de school als er iets gehaald moet worden of wanneer “bijna kleuters” even om de hoek gaan kijken, “snuffelen” in de kleutergroep waar zij dan al snel naartoe zullen gaan.

We hebben een nauwe samenwerking met de stadsbibliotheek. We lenen veel boeken, vertelplaten, thematassen en reuzenboeken. Een of twee keer per jaar komt er een medewerker van de bibliotheek bij ons op de zaal om met het vertelkastje een verhaal te vertellen, vaak ook nog met een aantal leuke activiteiten rondom dat verhaal.

Twee maal per jaar hebben wij overleg met de verpleegkundigen van CJG, Centrum voor Jeugd en Gezin (consultatiebureau). Wij kunnen vragen stellen en zij vertellen ons wat er op dat moment speelt bij de opvoeding van kinderen. Via het centraal bureau van Haarlem Effect kunnen we een orthopedagogische observatie aanvragen, dit doen we alleen als we ons zorgen maken om een kind en altijd in overleg met de ouders. Bij vermoedens van kindermishandeling treedt de meldcode Kindermishandeling in werking.

De kinderen gaan, als ze vier jaar worden, naar verschillende scholen in en rond de binnenstad. Met de kleuterjuffen van de Veronicaschool kunnen we ook een “warme” overdracht doen. We vullen het De Kleine Eigenwijzer in voor ieder kind. Dit overdracht formulier wordt na bespreking en toestemming van de ouder naar de basisschool gestuurd. Als een school vragen heeft over een kind kunnen ze ons natuurlijk altijd bellen (als er toestemming is gegeven).